

KARTA KURSU

Nazwa	Przyrodnicze uwarunkowania gospodarowania przestrzenią	
Nazwa w j. ang.	Environmental aspects of spatial management	
Koordynator	dr hab. Jacek Szymańda prof. UP	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Jacek Szymańda prof. UP dr Karol Augustowski
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem zajęć jest nabycie przez studentów umiejętności określenia wpływu wybranych komponentów środowiska przyrodniczego na sposób użytkowania terenu oraz ocena i przewidywanie skutków realizacji planów zagospodarowania przestrzennego na zmiany niektórych elementów środowiska przyrodniczego.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowe wiadomości na temat funkcjonowania sfer Ziemi i interakcji pomiędzy nimi.
Umiejętności	Umiejętność korzystania z źródeł informacji geograficznej.
Kursy	geografii, fizyki, chemii w zakresie szkoły średniej

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 zna najważniejsze kierunki badań, koncepcje i przepisy dotyczące uwarunkowań przyrodniczych w zagospodarowaniu przestrzennym.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W16
	W02 rozumie podstawowe relacje pomiędzy środowiskiem naturalnym a sposobami zagospodarowania terenu.	K_W04, K_W07, K_W14, K_W18

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi na podstawie literatury i analizy źródeł informacji geograficznej określić wpływ poszczególnych komponentów środowiska na inwestycje oraz wpływ inwestycji na przeobrażenia przyrodnicze.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U09, K_U14

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Jest przekonany o potrzebie korzystania ze źródeł informacji naukowej dotyczącej zasobów środowiska przyrodniczego i wpływu działalności człowieka na to środowisko.	K_K01, K_K04, K_K05
	K02 Zna zasady ochrony własności intelektualnej.	K_K06
	K02 Potrafi pracować w grupie.	K_K07

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30					30						
	E					ZO						

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów z zakresu głównych koncepcji badań relacji człowiek i środowisko, uwarunkowań przyrodniczych zagospodarowania przestrzennego, roli wybranych komponentów środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym i wpływu działalności człowieka na środowisko oraz z ćwiczeń obejmujących wykonanie grupowego projektu oceny walorów środowiska przyrodniczego dla potrzeb zagospodarowania przestrzennego.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X		X		X	
W02							X	X		X		X	
U01							X	X		X		X	
K01							X	X		X		X	
K02							X	X					
K03							X	X					

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie ćwiczeń obejmuje wykonanie projektu grupowego dotyczącego waloryzacji uwarunkowań przyrodniczych wybranego obszaru dla celów zagospodarowania przestrzennego, kolokwium ze znajomości roli wybranych komponentów środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym.</p> <p>Zaliczenie wykładu następuje po zaliczeniu projektu.</p> <p>Egzamin z zakresu treści przekazywanej na wykładach obejmujący wybrane zagadnienia omówione podczas wykładów na podstawie literatury podstawowej i uzupełniającej (na zdanie egzaminu testowego wymagane 60% poprawnych odpowiedzi na zadane pytania).</p>
----------------	--

Uwagi	Do egzaminu może przystąpić tylko student posiadający zaliczone ćwiczenia.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Główne kierunki badań nauk o Ziemi i środowisku i ich znaczenie w ocenie środowiska przyrodniczego w projektowaniu przestrzennym.
 2. Pozyskiwanie i przetwarzanie baz danych na potrzeby oceny środowiska geograficznego dla celów zagospodarowania przestrzennego (tradycyjne i cyfrowe bazy danych).
 3. Formalnoprawne uwarunkowania ocen środowiska przyrodniczego.
 4. Kryteria i metody waloryzacji zasobów przyrody. Charakterystyka wybranych komponentów środowiska przyrodniczego pod kątem znaczenia ich wykorzystania w zagospodarowaniu przestrzennym.
 5. Etapy oceny środowiska przyrodniczego dla celów zagospodarowania przestrzennego.
 6. Wpływ komponentów środowiska na waloryzację obszarów dla celów rozwoju budownictwa, inwestycji przemysłowych w tym transportu, produkcji rolnej, gospodarki wodnej, turystyki i wypoczynku.
- Projekt grupowy oceny środowiska geograficznego dla celów zagospodarowania przestrzennego.

Wykaz literatury podstawowej

- Przewoźniak M., Czuchański J.T. 2020, Przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej, Ujęcie proekologiczne, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Gdańsk-Poznań.
- Macias A., Bródka S. 2014, Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią, PWN. Warszawa.
- Bródka S. 2010, Praktyczne aspekty oceny środowiska przyrodniczego, Bogucki Wyd. Nauk. Poznań.
- Szponar A. 2003, Fizjografia urbanistyczna, PWN, Warszawa.
- Sołowiej D. 1992, Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka, Wyd. Naukowe UAM, Poznań.
- Racinowski R. 1987, Wprowadzenie do fizjografii osadnictwa, PWN, Warszawa.
- Różycka W., 1971, Metody oceny warunków fizjograficznych dla potrzeb planowania przestrzennego miast. Prace Geograficzne IGiPZ PAN 90.
- Chmielewski T.J, Myga-Piątek U., Solon T., 2015, Typologia aktualnych krajobrazów Polski, Przegląd Geograficzny, 87, 3, 377-408.
- Luc M, Somorowska U., Szymańska J.B. (red.), 2015 Landscape Analysis and Planning. Geographical Perspectives. Cham, Heidelberg, New York, Dordrecht, London: Springer.

Wykaz literatury uzupełniającej

Gierszewski, P.J., Szmańda, J.B., Luc, M. 2015, Zmiany układu koryt Wisły spowodowane funkcjonowaniem stopnia wodnego „Włocławek” na podstawie analizy zdjęć lotniczych. *Przegląd Geograficzny*, 87, 3: 517-533.

Augustowski K., 2012, Możliwości zapobiegania powstawaniu wysadzin mrozowych, *Drogownictwo*, 7-8: 264-268.

Kistowski M., Korwel-Lejkowska B. (red.) 2007, Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym. *Problemy ekologii krajobrazu* 19, Gdańsk-Warszawa. www.paek.ukw.edu.pl/wydaw/pek.htm

Richling A., 2006, *Geograficzne badania środowiska przyrodniczego*, PWN, Warszawa.

Kistowski M., 2002, Wybrane aspekty metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przyrodnicze, *Człowiek i Środowisko*, 26, 3-4: 55-72. www.kgfiks.oig.ug.edu.pl/kistowski_publicacje_pdf/158.pdf

Bartkowski T. 1974, *Zastosowanie geografii fizycznej*, PWN, Poznań- Warszawa.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	24
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	24
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	11
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	16
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4